

Hot mot humlor

Den biologiska mångfalden i världen minskar. För många humlor råder mat- och bostadsbrist. Landskapet är artfattigare och säsongen då det finns blommande växter blir kortare. Stora åkrar, där det till exempel bara odlas säd, samt användandet av bekämpningsmedel missgynnar humlorna. Nyinkomna insekter konkurrerar och sprider sjukdomar – här bidrar även kommersiellt odlade humlesamhällen. Humlor är anpassade till livet på våra breddgrader och de får det svårare om klimatet blir varmare.

Det här kan du göra

- Odlar och köper ekologiskt, använd inte bekämpningsmedel!
- Låt gräsmattorna blomma maskrosor, klöver med mera ger humlorna mat.
- Odlar och gynnar våra vackra vilda växter och skapa blomsterängar.
- Odlar nektarrika växter som blommar under hela säsongen.
- Städar inte för mycket i trädgården. Boplatser och övervintringsplatser behövs!
- Gör egna humlebon.
- Glöm inte vatten till dina vilda grannar.

Hane av jordsnylthumla på blåeld

Vill du veta mer om humlor?

Humlor i Sverige av Bo Mossberg och Björn Cederberg

På följande sidor finns information: (sök på humlor)

wwf.se

artdata.slu.se

naturskyddsforeningen.se

Pedagogiskt material för skolor

botaniska.se

naturskyddsforeningen.se/skola

Hanar av åkerhumla på brudborste

Foldern är framtagen av Göteborgs botaniska trädgård i samarbete med Park- och Naturförvaltningen i Göteborgs Stad 2021
Illustrationer: Bo Mossberg

Humlor

Det är en tidig vårdag och en stor, lurvig insekt brummar förbi i hög fart. Humlans storlek visar att det är en drottning. Hon söker efter pollen och nektar för att få mat efter vinterdvalan. Drottningen har ensam klarat de kalla vintermånaderna och nu är det dags att förbereda för en ny generation.

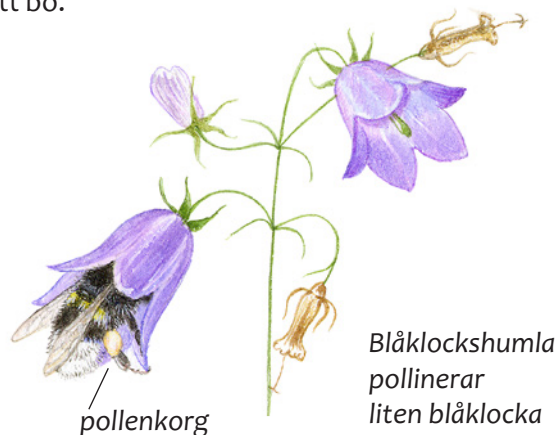
Få ett hum om humlor och lär dig mer om hur du kan hjälpa dem!

Drottning av ljus jordhumla på säl

Lurviga pollinerare

Humlor äter pollen och nektar som de samlar i blommorna. Pollen, frömjöl, fastnar lätt på den lurviga kroppen. Humlan samlar sedan ihop pollenet i pollenkorgar på bakbenen. När pollenkorgarna är fulla syns de som gula knappar. Detta pollen tar humlan med hem till sitt bo.

När humlan kryper runt i till exempel en hallonblomma kan pollen från en annan hallonblomma fastna på pistillernas märken och blomman pollineras. Hallon, blåbär, svarta vinbär och äpplen är några exempel på bär och frukt som vi till stor del kan tacka humlorna för.

Humlans år

Ljus jordhumla

1. Drottningen vaknar på våren och letar mat. Sälgen blommar tidigt och erbjuder en näringsrik frukost.
2. När drottningen har hittat en boplats, ofta ett övergivet sorkhål, bygger hon en vaxkruka som hon fyller med pollen och nektar. Här lägger drottningen sina ägg och ruvar dem med värmen från sin kropp!
3. Äggen kläcks, larverna äter sig stora, förpuppas och kläcks till arbetshumlor. Dessa är också honor men mycket mindre än drottningen.
4. Arbetshumlorna samlar nektar och pollen till boet. Under slutet av sommaren föds humlehanar och nya drottningar. Dessa ger sig sedan ut på parningsflykt. När dagarna blir kortare och kylan börjar kännas i luften dör den gamla drottningen och arbetarna.
5. En ny befruktad drottning går i vinterdvala. Till våren startar hon ett nytt humlesamhälle.

Trädgårdshumla

Tjuvar och snyltare

Trädgårdssnylthumla

Humlan suger med sin snabel upp blommans nektar som hamnar i humlans honungsmage. Olika humlearter har olika långa snablar. Blommor där nektarn ligger djupare kan bara besökas av arter med långa snablar, medan grundare nektarkällor besöks av humlor med kortare snablar.

Om det blir brist på nektar kan humlor med kort snabel ta till ett knep, eftersom de inte kan komma åt nektar i djupa och trånga blommor. De biter i stället hål i blomman och stjälar nektarn utifrån. Växtens möjlighet att bli pollinerad går nu förlorad och humlor med lång snabel får konkurrens.

Några humlearter gör precis som göken och lägger sina ägg i andras bon. De humlor som sedan kläcks tar över boet. Dessa arter kallas för snylthumlor och liknar oftast den art de snyltar på. De samlar inget eget pollen och kan inte göra eget vax. Snylthumlor har mörka vingar och en skinande, förhållandevis hårlös bakkropp.

